

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Riva Szápáry, Adria-palota.
Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónap . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKÉRT
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

— Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

Az angol hajóraj Fiumében.

Fiume, aug. 25.

Üdvözljük a hatalmas Nagy-Britannia földközi-tengeri hajóraját a magyar tengeren! Az angol nemzet mindenha nyílt bizonyosságát adta szimpátiájának a mi nemzetünk iránt, még pedig nemcsak szóval, hanem ha alkalma nyílt rá, tettel is. Áthatja ez a szimpátia annak a világbíró, hatalmas, szabadságszerető nemzetnek minden rétegét. Ez a nekünk kedves és általunk nagyrabecsült érzés indította annak idején az angol kormányt és társadalmat arra, hogy fényes, de szerencsétlen szabadságharcunk leveretése után a hazavesztett magyar bujdosóknak oltalmat és menedéket adjon. Ez az érzés borította lángba a lelkét és tesztette az izmait azoknak az angol söröslégyeknek, akik, mikor Haynau angol földre merészkedett tenni a lábát, a szabadságtipró hóhért kegyetlenül eldöngözték és tipikus, araszos bajuszát kitépték. Ez a szimpátia vezérelte trónörökös korában hazánk földjére a most uralkodó angol királyt, VII. Eduárdot, aki akkor nemcsak vendégszeretben páratlan, gavallér főurainkat, hanem magát a magyar nemzetet is nagyon megkedvelte. És a szimpátiának ez az érzése éppen úgy megvan bennünk is a nálunknál sokkal boldogabb, sokkal hatalmasabb, nagy angol nemzet iránt. Nagybritannia tengerjáró fiait idegen nemzet nagyobb szívességgel, nagyobb szeretettel nem láthatja sehol, mint aminővel mi fogadjuk őket, amidőn itt Fiumében magyar földre szállnak. És ők meg is fogják ezt érteni. Kezet szorítván igaz magyar bensőséggel velük, két szabadságszerető nép kézszeritása ez. Ezt meg nem érteni pedig lehetetlen olyanoknak, akik ezt az érzést ismerik. Szívünk egész melegével még egyszer üdvözljük őket!

Angol vendégeink érkezéséről a következő tudósítások számolnak be:

A hajóraj megérkezése.

Reggel hat órakor érkezett a szomszédos Buccariba a *Lambton* ellentengernagy vezetése alatt álló hadosztály, mely a »Leviathan«, »Carnarvon«, »Diana« »Lancaster« és »Suffolk« csatahajókból áll. A *Beresford* lord tengernagy parancsnoksága alatt álló többi csatahajó és pedig a »Bulwark«, »London«, »Venerable«, »Formidable«, »Implacable« és a »Queen« pont tíz órakor vetett horgonyt a fiumei kikötő előtt a szokásos üdvözlőívességekkel, amelyeket a haditengerészeti akadémia kikötőjében felállított üteg viszonzott. A flottához tartozó »Barham« csak holnap érkezik ide, míg a Fiuméba várt kilencedik hajó, a »Surprise«

hadijacht Velenczében maradt *Beresford* tengernagy nejevel, ki ott hirtelen megbetegedett. *Faber* angol konzul néhány percczel tíz óra előtt gözcsonakon elébe ment az angol hadihajóknak.

A fogadás.

Tizenegy órára volt jelezve a hajóraj parancsnokának, *Beresford* lord tengernagynak és *Bridgeman* ellentengernagynak, továbbá az egyes hajók parancsnokainak az Adamich-mólóra való érkezése. A közönség már jóval a kitűzött idő előtt összesereglett a tér körül, hogy tanuja legyen az angol vendégek bevonulásának.

Háromnegyed tizenegy órakor az Adamich-mólóra érkezett a Jellacsics-gyalogezred egy diszszázada, élén a katonazenekarral. Megjelentek még az angol tiszték fogadására *Prager* alezredes, *Saudtner* ezredes teparancsnok s helyőrségünk több magasabb rangu tisztje.

A fogadásra várakozó nagy közönséget a rendőrség a móló előtti teregre szorította. A szomszédos házak ablakaiból is a kíváncsiak nagy száma várta az angolok partra szállását. Meg a rakodóparton álló vasuti kocsik tetejét is ellepték s a közönség soraiban számosan várták fényképező gepeikkel az angol vendégeket.

Néhány percczel tizenegy óra előtt ágyulövés jelezte, hogy a tengernagy elhagyta a »Bulwark« zászlóshajót. Csakhamar fűrge kis barcasse tünt fel a kikötői forgóhidnál, amely sebesen közeledve a rakparthoz pont, tizenegy órakor kikötött az Adamich-mólón. Mikor a kis gőzös a parthoz ért, tisztelgő állásba helyezkedett a diszszázad. Az ezred zászlaját meghajtották és a katonazenekar rázendített az angol himnuszra. A kiszálló *Beresford* tengernagy, *Faber* itteni angol konzul és a többi magasrangú angol tiszt mereven állva s tisztelegve fogadták az üdvözlést.

A vezénylő alezredes rövid jelentése után *Beresford* lord tengernagy ellépett a diszszázad mellett. A zenekar újból a »God save the King«-re zendített rá. *Beresford* tengernagy ezután kíséretével a móló tövében állt fel, míg a diszszázad elvonult előtte. Majd a kormányzóknak készen álló pompás diszhintájába ült *Bridgeman* ellentengernaggyal, *Faber* konzullal és *Simons* hajóparancsnokkal és felhajtatták a kormányzói palotába, hogy tisztelgő látogatást tegyen *Nákó* Sándor gróf kormányzónál. Ezt egy másik kormányzói fogat és *Nákó* gróf automobilja követte, amelyekben a kíséret többi tagjai ültek.

Az angol tiszték hóféhér egyenruhában voltak, fejükön a jellegzetes nyári angol sisakkal. *Faber* konzul szintén hóféhér himzett diszruhában jelent meg.

Miután a kormányzó fogatain elhajtattak az angol tiszték, a közönség lassan oszla-

Beresford tengernagy látogatásai.

Beresford lord tengernagyot, az angol földközi-tengeri hajórajnak négy év előtt is nálunk járt parancsnokát *Nákó* Sándor gróf kormányzó meleg barátsággal fogadta. Az angol admirálisok és hajóparancsnokok ezután a kormányzó nejenél tisztelegtek, névjegyük leadásával. *Beresford* lord a kormányzói palotából *Matuschka* vezérőrnagyhoz hajtattott, majd a városházára ment, ahol *Vio* Ferencz dr. polgármestert látogatta meg.

A kormányzó viszonzza a látogatást.

Nákó Sándor gróf kormányzó az angol tengernagyok délelőtti látogatását délután 3 órakor viszonzta. A kormányzó *Wickenburg* István gróf kormányzósági miniszteri tanácsos kíséretében fényes diszmagyarban hajtattott az Adamich-mólóra, ahol diszcsónakba szállt. A diszcsónakot, amelynek orrán ott lengett a czimeres nemzeti lobogó, a »Klotild« gőzös vontatta a kikötő előtt horgonyozó hadihajókhoz. A kormányzó előbb a »Bulwark«-ra ment, ahol *Beresford* lordnál viszonzta a látogatást. Abban a pillanatban, amint a kormányzót hozó diszcsónak a »Bulwark«-nál kikötött, lélekemelő jelenet játszódott le. A hajón elhelyezett angol tengerész-zenekar *Kölcsey* Himnuszát játszotta el és az összes tengerésztisztek merev tartással tisztelegve hallgatták végig a mi gyönyörű imádságunkat. *Nákó* Sándor gróftól természetesen a legkellemesebben lepte meg ez az irántunk tanusított szép figyelem, aminek ott a helyszínén mindjárt kifejezést is adott. Midőn a kormányzó a hajóról távozott, tizenkilenc ágyulövessel üdvözölték. *Nákó* gróf ezután a »Venerable« zászlóshajón *Bridgeman* ellentengernagnál tett látogatást, ahol szintén a szokásos üdvözlőívességekkel tisztelték meg távozásakor.

Délután 5 óra után a kormányzó nejevel és *Beresford* lorddal sétakocsizást tett automobiljan.

Estély a kormányzónál.

Holnap, vasárnap este *Nákó* Sándor gróf kormányzó, mint már jeleztük, palotájában az angol tengernagy tiszteletére dínert ad. A lakoma után *Geyer* Stefi, a fenomenális magyar hegedűművész nő fog hangversenyezni *Dienzl* Oszkár zongoraművész közreműködésével és utóbb *Berkes* Béla budapesti cigányprimás fogja szórakoztatni a kormányzó vendégeit.

Geyer Stefi programja ez estére a következő:

1. *Sarasate*: Spanyol táncok: a) *Malaguena*, b) *Zapateado* — *Geyer* Stefi.
2. *Strauss-Dienzl*: Keringő-paraphrase. — *Dienzl* Oszkár.
3. a) *Pejacsevich* Dóra grófnő: *Menuett*; b) *Simonetti*: *Madrigale* — *Geyer* Stefi.

4. *Habay*: Airs hongrois — *Geyer* Stefi.

A lakoma ideje alatt a kormányzói palota följárója előtt a városi zenekar fog hangversenyezni. E kormányzói vendéglátásra 48 meghívót küldtek szét és pedig az angol admirálisokon és főbb tiszteken kívül a következő notabilitásoknak:

Vio Ferencz dr. polgármester, Bellen András és Luppis A. F. alpolgármesterek, Zanella Rikárd országgyűlési képviselő, Faber angol konzul és leánya, továbbá a következő valóságos konzulok, úgymint: Lebrecht Viktor olasz főkonzul, Nikolaki török konzul és Dubedoux Gaston, francia alkonzul; azután Wickenburg István gróf min. tanácsos és neje, Mentsik Ferencz dr. miniszteri tanácsos, Donáth Imre miniszteri osztálytanácsos, Rödiger Ernő révkapitány, Weinhardt Gusztáv pénzügyigazgató, Rauch Géza, a fővármivatal vezetője, Hoyos Ede gróf, Lucich törvényszéki bíró, Rákosi Imre dr. kir. ügyész, Buschee Alfonz báró postafőnök, Termatsits Kálmán dohánygyári igazgató, Martinec Ignác apát, Kukanics János plébanos, Meynier Henrik, a kereskedelmi és iparkamara elnöke, Pongrácz Vincze báró miniszteri osztálytanácsos, Zmajics Vincze báró szusáki kerületi főnök, Bacsics szusáki polgármester, Moravék Lipót máv. forgalmi főnök, Zipser Lajos állomásfőnök. A katonaság részéről hivatalosak a díszbédre: Matuschka Lajos vezérőrnagy, Ehrlich Lajos főhadnagy, Prager Rudolf alezredes, Racsics Antal fregattkapitány, tengerészeti térparancsnok, Sandtner Imre ezredes, térparancsnok és Schieb Károly honvédszázados.

Az estebéd este 8 órakor kezdődik és annak folyamán *Nakó* Sándor gróf kormányzó pohárköszöntőt fog mondani a megjelent angol vendégek tiszteletére.

Egyéb ünnepek.

Hétfőn este 8 órakor *Beresford* lord ad dinnert a „*Bulwark*” hajón.

Kedden este lesz a kormányzói palotában a nagy estély, melyre több száz meghívót küld szét a vendéglátó gróf. Ezen az estélyen ismét *Geyer* Stefi és *Dienzl* Oszkár fognak hangversenyezni, később pedig *Berkes* Béla czigányzenekara fog játszani.

Kedden délután Fiume városa is fogadást és hajókirándulást rendez az angol vendégek tiszteletére a „*Tátra*” hajóval, amelyre körülbelül 200 meghívót fog szétküldeni *Vio* Ferencz dr. polgármester.

Az angol tengerészek sportmulatsága.

A nagy angol hajókolosszusokhoz ma egész délután a csónakok egész raja zarándokolt, számtalan fumei és abbáziai kíváncsival, akik nem bírták bevárni a holnapit, amikor az egyes, jelzőzászlóval ellátott hajók megtekintése már meg lesz engedve.

Ma a közönség az angol matrózok sportmulatságait nézte nagy érdeklődéssel. Minden hajónál vízipólo-játék folyt két, a vízben levő szabályszerű goalkapoval és 6—6 játékosal mindegyik oldalon. Valahányszor az egyik félnek sikerült a vízen uszó labdát gyors uszással és nem egyszer az ellenfél alábuktatásával a másik fél kapujába bevinni vagy belökni, a hajókról lenéző sok száz főnyi legénység mindannyiszor frenetikus tapsokkal honorálta az ügyességet. Csónakversenyt is rendezett a legénység négy, egyenkint tizenhat evezővel felszerelt csónak között. A célhoz való érkezést pisztolylövéssel jelezték. A győztes csónakot óriási hip-hip-hurrával üdvözölték.

As utcán.

Amint leszállt az est, az angol matrózok ellepték Fiume utcáit, vendéglőit, kávéházait

és osteriát, szokatlan élénkséget adva kikötővárosunknak, mely bizonyára jelentékeny hasznát veszi anyagi tekintetben az angol flotta itt-dőzésének.

Este félkilencztől tíz óráig az Adamich-téren a katonazenekar az angol vendégek tiszteletére térzenét adott és két angol zenedarabot is játszott, amelyeket a közönség zajosan megtapsolt.

Az angol hadihajók.

A fumei kikötő előtt horgonyzó angol hadihajók a következők:

A „*Bulwark*” páncélos csatahajó, a flotta zászlós-hajója. 1899-ben bocsátották vízre. A 14.900 angol tonnás hajó hossza 122 m., 23 m. széles és 8.4 magas. Óránként 18 mérföldnyi sebességgel halad. Tüzérségi felszerelése négy 30.5 cm-es, tizenkét 15 cm., tizenhat 7.6 centiméteres és hat 4.7 centiméteres gyorstüzelő ágyúból, továbbá két könnyű ütegből, két golyószóróból áll. A hajó négy vizalatti torpedókilövő csővel rendelkezik. Parancsnoka sir Sturdee. Legénysége 750 emberből áll. Ezen tartózkodik *Beresford* Károly lord tengernagy, flottaparancsnok.

A „*Venerable*” (par. Bridgeman ellentengernagy), a „*London*” (parancsnoka sir Wilkinson J. C.), a „*Formidable*” (par. Simons E. A.) az „*Implacable*” (par. Patey G. E.) és az „*Irresistible*” (par. Tufnell L. G.) páncélos csatahajók 1898—99-ben épültek és méreteikben, tüzérségi felszerelésükben teljesen egyformák a „*Bulwark*”-kal. Mindegyiken 750 főnyi legénység van.

A „*Queen*” páncélos csatahajó, amelynek sir Bayly Lewis a parancsnoka, csak valamivel nagyobb az előbbieknél és 1903-ban épült. Tüzérségi felszerelése is ugyanaz, mint a fentemlített csatahajóké. A hajón 750 ember van.

Buccari előtt ezek az angol hadihajók állanak:

A „*Leviathan*” páncélos czirkáló, amelynek Bayle Robinson a parancsnoka, *Lambton* Hedworth ellentengernagynak a zászlóshajója. A 14,000 tonnás hadihajót 1901-ben bocsátották vízre. Hossza 152 m., szélessége 22 m. Két 28 cm-es, tizenhat 15 cm-es, tizennégy 7.6 cm-es és három 4.7 cm-es gyorstüzelő ágyú, továbbá két golyószóró és két vizalatti torpedó cső van rajta. Menetsebessége óránként 23 mérföld. Legénységének száma 813.

A „*Carnarvon*” (par. sir Warreader György) czirkálóhajó 10.850 tonnás és 1903-ban épült. Hossza 139 m. és szélessége 21 m. Van rajta négy 19 cm-es, hat 15 cm-es, két 7.6 cm-es huszonkét 4.7 cm-es gyorstüzelő ágyú és két golyószóró. Oldalt, a víz alatt két torpedókilövő csővel rendelkezik. Óránként 21 tengeri mérföldnyi sebességgel halad. Személyzete 655 főnyi.

A „*Suffolk*” (par. Weymiss R. E.) és a „*Lancaster*” (par. sir Heath) ikerhajók. Az előbbi 1903-ban, az utóbbi egy évvel korábban került vízre. Menetsebességük egyformán 23 tengeri mérföld. A 9800 tonnás hadihajók hossza 134 m., szélessége 20 m. Van rajtuk tizenegy 15 cm-es, nyolcz 7.6 cm-es és három 4.7 cm-es gyorstüzelő, továbbá két könnyű üteg és nyolcz golyószóró. Mind a két páncélos czirkáló petróleumfűtésre is be van rendezve. Legénysége mindegyiknek 678 ember.

A „*Diana*” másodosztályú czirkáló (par. Horby Philips) 1895-ben került vízre. Ez jóval kisebb, mint a többi csatahajó, amennyiben csak 5600 tonnás. Hossza 107 és szélessége 16 és fél méter. Van rajta tizenegy 15 cm-es, nyolcz 7.6 cm-es és hét 4.7 cm-es gyorstüzelő ágyú, egy könnyű üteg, két golyószóró. Ezenkívül még három torpedókilövő csővel rendelkezik. Gyorsasága óránként 20 mérföld. Személyzete 437 emberből áll.

A hajóraj eltávozása.

A hajóraj e hó 30-án, csütörtökön hagyja el ismét városunkat, tehát teljes öt napot tölt itt.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

Szóll nem lesz pénzügyminiszter.

Budapest. aug. 25. Azzal a híresselével szemben, hogy *Wekerle* Sándor miniszterelnök a pénzügyi tárczáról lemondani szándékozik és utódja *Szóll* Kálmán lesz, illetékes helyről kijelentik, hogy ez a hír teljesen alaptalan. *Wekerle* kiváló fontosságot tulajdonít annak, hogy a pénzügyi tárca teendőivel járó hatáskörét megtarthassa, mert évek óta készen álló finanziaális terveit meg akarja valósítani és már a kabinet alakításakor elhatározta, hogy a valutarendezést a saját tervei alapján akarja végrehajtani.

Kossuth Ferenc hazaérkezett.

Budapest. aug. 25. *Kossuth* Ferencz kereskedelemügyi miniszter nem tegnap — mint ahogy előre jelezték, — hanem ma délután 1.40 perczkor érkezett vissza Karlsbadból Budapestre, *Steiner* Ferencz és *Benyovszky* Móricz gróf országgyűlési képviselők társaságában. A minisztert a pályaudvaron *Szterényi* József államtitkár fogadta, akivel *Kossuth* hosszasan beszélgetett és többször így nyilatkozott:

— Igen pompásan érzem magamat! Ezután a miniszter a közönség éljenzése közben kocsiba ült és lakására hajtatott. Holnap reggel kilenc órakor *Kossuth* Ferencz Herkulesfürdőre utazik utókurára.

Tóth János — államtitkár.

Budapest. aug. 25. A hivatalos lap ma teszi közzé *Tóth* János függetlenségi képviselőnek, a képviselőház háznapjának vallás- és közoktatásügyi államtitkárrá történt kinevezését. *Tóth* János már bejelentette a képviselőház elnökségének, hogy képviselői mandátumáról és háznapyi tisztségéről lemond. Államtitkári hivatalát a jövő héten fogja elfoglalni.

Barabás Béla — háznagy.

Budapest. aug. 25. Képviselői körökben elterjedt hírek szerint a képviselőház háznagy tisztségét, amely *Tóth* Jánosnak államtitkárrá történt kinevezése következtében megüresedett, a függetlenségi párt *Barabás* Bélával óhajta betölteni.

Hunyady Margit meghalt.

Budapest. aug. 25. *Hunyady* Margit, a Vigszínház művésznője, ma Budapesten meghalt.

A csendőrség szaporítása.

Budapest. aug. 25. Félhivatalos jelentés szerint *Jekelfalussy* Lajos honvédelmi miniszter a legközelebbi napokban rendeleti uton intézkedni fog az egyes csendőrküreti parancsnokságok területén új csendőrállomások felállítására iránt. Egyes csendőrkerületek 4—6 új csendőrállomást kapnak. Ezzel kapcsolatban a csendőrpáncsnokságok legénységi létszámát is fölemelik, helyenkint 100—140 fővel.

Merénylet az orosz miniszterelnök ellen.

Szent-Pétervár, aug. 25. *Sztolipin* miniszterelnök villájában ma délután három órakor **bombarobbanás történt. Hír szerint a miniszterelnök is életét veszítette.**

Szent-Pétervár, aug. 25. A *Sztolipin* miniszterelnök lakásán ma délután történt bombarobbanás **több embert, köztük a miniszterelnök fiát is megölte. A miniszterelnök sértetlen maradt.**

Véres foglalás.

Lőcse, aug. 25. *Heger* Ferenc tanár lakásán a végrehajtó egy töltött revolvért vizsgálván, azt véletlenül elsütötte. A lövés a vele szemközt álló *Friedländer* Mór ügyvédet találta. Az ügyvéd **vértől borítva nyomban összerogyott** és haldokolva szállították a kórházba. A fiatal ügyvéd iránt, aki csak az idén nyitotta meg az irodáját, városszerte általános a részvétel.

KÜLÖNFÉLE.

Angol publiczista Fiumében.

Forster-Bovill W. B., a kiváló magyarbarát angol publiczista az angol hajóraj látogatása alkalmából Fiuméba érkezett, mint a *Westminster Gazette*, a *Pall Mall Gazette* és a *Daily Chronicle* című angol lapok tudósítója. *Nákó* Sándor gróf kormányzó, ki már régebbi idő óta ismeri *Forster-Bovillt*, ma délután fogadta az angol publiczistát és hosszabb ideig beszélgetett vele. Hogy az angol közvélemény minő nagy fontosságot tulajdonít a földközi-tengeri hajóraj fiumei látogatásának és minő érdeklődéssel viseltetik iránta, élénken jellemzi az, hogy például a *Westminster Gazette* fölkérte *Forster-Bovillt*, hogy három táviratot küldjön a flotta ittidőzéséről, amelyek mindegyike körülbelül 1200 szóra terjedjen. A másik két angol lap szintén fölkérte az illusztris publiczistát, hogy semmi költséget sem kímélve, minél terjedelmesebben értesítse őket az itteni eseményekről.

— **Kinevezés.** A kereskedelemügyi miniszter *Dumich* Artur révkapitányt révkapitányvá nevezte ki.

— **Labdarugó-mérkőzés.** A Fiumei Athletikai Klub holnap, vasárnap délután 5 órakor labdarugó-mérkőzést rendez az angol flotta tiszteletére a Kvassay-telepen. A mérkőzésre a főváros legkiválóbb játékosaiból válogatott csapat rándul le hozzánk és tekintve a fiumei csapatnak a tavaszi szezon végén mutatott kiváló formáját, érdekes küzdelemre van kilátás. A mérkőzésre a Fiumei Athletikai Klub meghívta az angol hadihajók parancsnokságát, tisztikarát és legénységét, úgy hogy előreláthatólag rendkívül nagyszámú közönség fog résztvenni az érdekes mérkőzésen. Belépődíj személyenként egy korona; hölgyek és tanulók részére 50 fillér.

— **Új törvényszéki szakértő.** A törvényszék *Zandegiacomo* Pétert a nyersgyapot-szakmában törvényszéki szakértővé nevezte ki.

— **Hajók forgalma.** A fiumei kikötőbe érkezett a *Lusitania* német gőzös Hamburgból, a *Brindisi* olasz gőzös Bariból, a *Rakóczy* Adria gőzös Valenciából és az *Euterpe* osztrák gőzös Smirnából. — Elindult a *Koerber* osztrák gőzös Durbanba, a *Moshtar* osztrák gőzös Triestbe és a *Lusitania* német gőzös Hamburgba.

— **Egy urinő letartóztatása.** Egy mátiszkai uriaszonyt tartóztatott le az itteni rendőrség, a mátiszkai rendőrség távirati megkeresésére. Az illető *Kubinyi* Karolyné mátiszkai illetőségű asszony, aki rövid idő óta időzik Fiumében. *Kubinyiné* a rendőrségtől kijelentette, hogy fogalma sincs, mi indította a mátiszkai rendőrséget ez eljárásra. Azt állítja, hogy semmi olyat nem követett el, ami a törvénybe ütköznék. Azután szabadonbocsátását kérte. A rendőrségtől azonban csak óvadék letétele ellenében akart az urinő kérésének eleget tenni. Erre *Kubinyiné* elővette bankjegyekkel telt erszényét és egy 1000 koronás bankjegyet nyújtott át a rendőrségnek, aki erre szabadonbocsátotta és értesítette a dologról a mátiszkai rendőrséget.

— **Elzárt utca.** A Via del Lavoratori további intézkedés javítások eszközlése végett, a kocsiforgalom elől elzárták.

— **Kirándulások a tengeren.** A Magyar-horvát tengeri gőzhajózási társaság e hó 26-án, vasárnap a következő tengeri kirándulásokat rendezi:

Ikaba és *Lovranába* a *Sava* hajóval délután 3 órakor, érintve odamenet Voloszkát és Abbáziát. Visszajövet Lovranából 7 és 12 órából 7:15 órakor. Jegy ára oda és vissza 80 fillér.

Abbáziába a *Sirály* és *Stefania* hajókkal felváltva d. e. 7, 8, 9, 10, 11 és déli 12 órakor, valamint délután 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8 $\frac{1}{2}$ órakor. Az utolsó hajó Abbáziából este 10 órakor indul. Menetár oda és vissza 1 korona 20 fillér személyenként.

Portoréba és *Buccariba* a *Lovrana* gőzössel két kirándulás és pedig d. e. 10 órakor és délután 3 órakor, érintve menet és esetleg jövet is Urinj kikötőjét. Indulás Buccariból vissza d. u. 1 órakor és este 7 órakor. Menetár oda és vissza személyenként 80 fillér.

Czirkveniczába a *Tatra* gőzössel. Indulás Fiuméből délután 3 órakor. Visszajövet Czirkveniczából este 7 órakor. Menetár oda és vissza 1 korona. A Czirkveniczából este fél 9 órakor induló *Sokol* gőzös járatát beszüntették.

— **Drótnélküli telefon.** A *Technische Rundschau* megemlékezik Engisch Gusztáv berlin-paukowi technikus találmányáról, amely lehetővé teszi akár hajóról, akár a szárazföldről drót nélkül lehessen telefonálni. Egy japán vezérkari százados állítólag már előbb feltalálta ugyanezt, de Engisch találmánya annyival tökéletesebb, hogy ugyanazzal a készülékkel egyszerre mind Morse-telegrammokat is lehet drót nélkül továbbítani. A szárazföldről a levegő és a föld közvetítő, a vízről pedig a levegő és a víz, ami végből a feladó állomáson a drótokat a földbe, vagy a vízbe eresztik. A készüléket először Svajczban próbálták ki, ahol 400 kilométerre egész biztosan működött s nem akadályozták a legkisebb mértékben sem a közbeeső hegyek, se a tolyók. A feltaláló azt hiszi, hogy megoldotta a problémát, mint lehet robogó vonatokról s a hajóról drót nélkül telefonálni.

— **Czirkveniczába menők figyelmébe.** Ajánljuk a tengeri fürdőinket látogató magyar közönségnek *Valjak Gábor* *»Czirkvenica«* vendéglőjét Czirkveniczában. Magyar konyha. Pensio lakás nélkül 3—5 koronáig.

Olvasóink figyelmébe. Lapunk egyes példányai kaphatók az *Ivanich-féle hírlapelárusító üzletben, Via Riva 6. szám.* — *A m. kir. dohánynagyfőzsdében Piazza Elisabetta.* — *Capudi Romualdo likőrüzletében, Deák-Corso.* — *Devescovich Giov. trafikban, Riva Szápáry.* — *Barbis Giov. trafikban, Via Adamich és kiadóhivatalunkban (»Unio«-nyomda, Riva Szápáry, Adria-palota.)*

Főszerkesztő:
Szemerjai Kovacs Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

«Unio» könyvnyomdai műintézet.

Nevelőnő,

ki a magyar és német nyelven kívül az olasz vagy az angol nyelvet birja, két gyermek mellé kerestetik. Czim e lap kiadóhivatalában.

Bor-eladás!

Természetes tiszta magyarországi és dalmáciai asztali boraim kitünő minőségeit közvetlen a tisztelt fogyasztó közönséggel akarom megismertetni, ajánlom:

Szekszárdi 2 éves rizling literjét 44 fill.
Dalmáciai 2 „ fehér bor „ 40 „
„ pompás siller „ 36 „

Legkisebb vétel 30 liter, mely kívánatra költség nélkül hához küldetik és csupán a városi fogyasztási adó lesz külön felszámítva.

Mintát komoly érdeklődők ingyen és bérmentve kapnak:

PAUK ÖDÖN

borkereskedő.

FIUME - Szabad kikötő - FIUME.

Telefon 470 szám.

Korcsmárosok nagyobb vétel esetén külön árajánlatot kapnak.

„MIRAMARE“

NAGY SZÁLLODA

CIRQUENICA

Az adriai tengerpart legújabb és legmodernebbül berendezett szállója 90 fényesen berendezett szobával, gyönyörű terraszokkal, külön nagy étteremmel és külön kávéházi helyiségekkel.

Gyönyörű árnyas park; fekvés közvetlenül a tengerparton, remek kilátással. Fürdők a házban, villanyos világítás, lift és minden modern kényelem.

Penzió lakás nélkül 6 korona. (Reggeli: kávé, tea vagy csokoládé vajjal s kenyérral délután: 5 fogás; este: előétel, sült, sajt vagy gyümölcs.)

Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál

az igazgatóság.

ORFEUM SUSÁK.

Nagy nyári kerthelyiség.

Egyedüli mulatóhely a fiumei és susák előkelő közönség számára. Előadás minden nap: szórakoztató, fővárosi nivón álló és mindig változatos műsorral, melynek kiemelkedő pontjait a következők szolgáltatják:

Belmont Lina olasz énekesnő.

Käthe Klára német soubrette.

Waltson William kettős contorzionista.

Little Julius trapez-művész.

Rubini Gilda olasz soubrette

Les Oscar's francia és spanyol énekesek és tánczosok.

Wanda Hermin olasz énekesnő.

Carlton Alma nemzetközi énekesnő.

Les Frères Meltons eróművészek.

Blancke Henriette bécsi soubrette.

Harrison Irma német énekesnő és tánczosnő.

Kitünő ételekről és italokról gondoskodik a vezetőség.

— Az előadás este 7 $\frac{1}{2}$ órakor kezdődik. —

ELSŐ FIUMEI KENYÉRGYÁR

villany- és gőzerőre berendezve, a hygienia legujabb vívmányaival felszerelve

SZEPTEMBER HÓ 1-én NYILIK MEG.

➔ Via Gisella 3. (Ciotta ház) földsz. ➔

Átvessz megrendeléseket szállodák, kávéházak, egyéb nyilvános intézetek, valamint magánosok részére.

Házhoz szállítás. ➔

➔ **Telefon sz. 785.**

„De la Ville“ Szálloda, Kávéház és Étterem.

Az átutazó
és a helybeli magyarság
találkozó helye.

A kávéházban

Piczi Sándor kaposvári cigányzenekara
ma és minden nap

NAGY HANGVERSENYT
tart.

➔ Kőbányai és pilseni östorrásai sörkimérés. ➔
Számos látogatást kér

Szentgyörgyi Ferencz,

a „De la Ville“ szálló, kávéház és étterem
tulajdonosa.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának (Gyár Budapest-Kőbánya). fiumei főraktára.

Iroda: Ürményi tér 6. — Jéggyár: Canale utca, Steinmann-ház. — Telefon szám 226.

➔ Gyógyhatású DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palaczkot tartalmazó eredeti ládában érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márcziusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 fél literes palaczkot tartalmazó eredeti ládában.

➔ Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. ➔

Bárhova házhoz is történik szállítás.

Detail elárúító helyek:

„Unione“-üzlet Via del Pino. — F. Pavletich (volt fogyasztási szövetk. üzlet) Corso Pro-lungato. — Schenk János „Fiumara“-kávéháza. — A „Salamon“-féle cukrászda, tulajdonos: Bardola V. — Rod. Tscheric fűszerüzlet a Fiumarán.

Mindenkor friss csapolás.

a „SORKO“-féle vendéglőben, a községi tak. pénztár épületében, Batthyányi rakodópart 10.

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.

➔ ALUDTTEJ ➔

jégbehűtve kapható a

Központi Tejcsarnokban

(Via Ciotta 2. sz.)

poharankint is 12 fillérért.
Tejjes tej házhoz szállítva literenkint 26 fill.
Naponta friss vaj, túró, tejszín és tejfel.

Tájékozás végett tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy Manólovits János úr kilépett üzletéből s helyette Bloch Arnold urat biztam meg üzletem vezetésével.

CANTRIDÀ

NAGY TENGERI FÜRDŐ.

Vendéglő árnyékos kertben. — Csinosan butorozott vendégszobák. — Villamos világítás. — Otz a fiume vízvezetékéből. — Kitűnő konyha és finom italok. — Diszterem ünnepek és bankettek részére.

Minden vasár- és ünnepnap katonazenekar hangversenyez. Villamossal a várostól negyedórányi távolság. Minden villamosnak összeköttetése van a fürdő omnibuszához.

Fürdő- és menetjegyek:

A városból oda és vissza fürdővel együtt felnőtteknek 70 fill.
gyermekeknek 50 „
Giard. Publicotól oda és vissza fürdővel együtt felnőtteknek 60 „
gyermekeknek 40 „

10 drb bérletjegy:

A városból oda és vissza fürdővel felnőtteknek 6.- kor
gyermekeknek 4.40 „
Giard. Publicotól „ „ „ „ felnőtteknek 5.- „
gyermekeknek 3.- „

➔ Jegyek a villamosvasut kalauzáinál kaphatók. ➔

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

Szabott árak.

V. E. & A. de ROSSI

Piazza delle Erbe 7. (Óváros.)

Többszörkitüntetett czipőraktára.

Saját készítésű legkitűnőbb

férfi-, női-, és gyermek czipők

minden árban.

Mérték szerinti megrendelések kőfogástalanul
eszközöltetnek.

Szabott árak.

Nyomatott az „Unio“ könyvnyomdában Fiume, (Adria palota, Riva Szápáry).